

FALKENBERG

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
kommunstyrelsens arbetsutskott i Falkenberg

2015-06-09

§ 176

Nedskräpning på privat mark. KS 2015-208

KS

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

- 1 Ge kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att ombesörja borttagande av skräp på privat mark där kommunen kan anses ansvarig i enlighet med 4 § *Lag med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning*

Beslutsunderlag

Schema över beslutsgång för olika nedskräpningssituationer, 2015-05-27.

Sammanfattning av ärendet

Nedskräpning kan hanteras och åtgärdas på olika sätt beroende på var nedskräpningen skett. En situation som får hanteras separat är nedskräpning på privat mark där förövaren är okänd.

Vid nedskräpning är det i första hand den som har skräpat ner som ansvarar för borttagandet av skräpet. Fastighetsägaren bör i det fallet försöka att härleda skräpet till ursprung och miljö- och hälsoskyddsförvaltningen kan då bistå vid inspektionen. Händelsen skall också polisanmälas.

Om en utförare inte står att finna kan ett ansvar för borttagande av avfallet under vissa omständigheter ligga på fastighetsägaren. Men enligt rättspraxis (Mark- och miljööverdomstolens mål nr M 4141-06) måste det tillkomma någon omständighet för att fastighetsägaren ska kunna göras ansvarig, till exempel att fastighetsägaren accepterat verksamheten. Om ingen av dessa ansvarskategorier är tillämpliga återstår kommunen som ansvarig för borttagande av avfallet. Detta grundar sig på rättspraxis samt lagen (1998:814) om gaturenhållning och skyltning som i 4§ (se nedan) föreskriver att det vid nedskräpning på platser där allmänheten får färdas fritt är kommunen som slutligen innehar ett ansvar för borttagande i det fall ingen ansvarig står att finna. Miljö- och hälsoskyddsnämnden gör utifrån den allemansrättsliga principen bedömningen i detta fall att allmänheten *får* färdas fritt på platsen och att fastighetsägaren *inte* kan anses ha vidtagit åtgärder som bidragit till nedskräpningen till den grad att denne ska anses ansvarig för upplöckning av skräpet.

Arbetsgången för hantering av ett ärende illustreras i bifogade schema.

2015-06-09

FALKENBERG

Forts. § 176

Lagstöd

Miljöbalken 26 kap 9 §:

En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Laghänvisningar

Miljöbalken 15 kap 30 §:

Ingen får skräpa ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till.

Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning:

2 § På gator, torg, parker och andra allmänna platser som är redovisade i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) och för vilka kommunen är huvudman, ansvarar kommunen för att platserna genom gatuhållning, snöröjning och liknande åtgärder hålls i ett sådant skick att uppkomsten av olägenheter för människors hälsa hindras och de krav tillgodoses som med hänsyn till förhållandena på platsen och övriga omständigheter kan ställas i fråga om trevnad, framkomlighet och trafiksäkerhet. Kommunens skyldigheter gäller inte, om åtgärderna ska utföras av staten som väghållare.

Fastighetsinnehavare är skyldiga att utföra sådana åtgärder som avses i [första stycket](#) inom områden som i detaljplan redovisas som kvartersmark och som har iordningställts och begagnas för allmän trafik.

Trots det som sägs i [andra stycket](#) ansvarar kommunen i enlighet med det som anges i [första stycket](#) för områden som ska användas för allmän trafik och som har upplåtits till kommunen med nyttjanderätt eller annan särskild rätt enligt [14 kap. 18](#) eller [19 §](#) plan- och bygglagen.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen på kommunens begäran ge dispens från kommunens skyldighet enligt [första stycket](#). Lag (2010:916).

4 § Om andra platser utomhus än som avses i [2 §](#) där allmänheten får färdas fritt har skräpats ned eller annars osnyggats, är kommunen skyldig att återställa platsen i sådant skick som med hänsyn till ortsförhållandena, platsens belägenhet och omständigheterna i övrigt tillgodoser skäligen anspråk.

Dessa bestämmelser skall inte tillämpas, om skyldigheten skall fullgöras av någon annan enligt lag eller annan författning eller särskilda föreskrifter.

FALKENBERG

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
kommunstyrelsens arbetsutskott i Falkenberg

2015-06-09

Forts. § 176

Ekonomi

Kostnader för borttagande av skräp som hamnat på privat mark och som inte kan härledas till någon källa finns inte budgeterade. För 2015 har stadsbyggnadskontorets mark- och exploateringsenhet gjort insatser och framgent kommer kultur- och fritidsförvaltningens parkenhet att göra insatser vilka alla inte är budgeterade. Kostnaden är svår att beräkna eftersom avfallens art och mängd påverkar men uppgår till minst 5 000 kr/tillfälle.

För 2015 kommer sålunda underskott att uppstå som förutsätts hanteras som nedskrivningar i bokslut och för 2016 erfordras tillskott i budget för kultur- och fritidsnämnden.

Övervägande

Kultur- och fritidsförvaltningen är den enda förvaltning som har personella resurser och fordon som kan utföra detta i egen regi. Övriga förvaltningar och bolag får anlita externa entreprenörer för detta. Med detta som bakgrund föreslås att kultur- och fritidsförvaltningen får ansvar att ta hand om skräp om inte annan lösning står att finna. Det tar dock förvaltningens resurser i anspråk och medför kostnader.

Vid protokollet

Oskar Åhrén

Protokollet justerat 2015-06-11 och anslaget 2015-06-12.

Utdragsbestyrkande

FALKENBERG

Kommunstyrelseförvaltningen
Stadsbyggnadskontoret
Inge Emanuelsson
Kultur- och Fritidsförvaltningen
Jan Petersson-Bordal

Nedskräpning på privat mark. KS 2015-208

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Ge kultur- och fritidsförvaltningen i uppdrag att ombesörja borttagande av skräp på privat mark där kommunen kan anses ansvarig i enlighet med 4 § *Lag med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning*

Beslutsunderlag

Schema över beslutsgång för olika nedskräpningssituationer, 2015-05-27.

Sammanfattning av ärendet

Nedskräpning kan hanteras och åtgärdas på olika sätt beroende på var nedskräpningen skett. En situation som får hanteras separat är nedskräpning på privat mark där förövaren är okänd.

Vid nedskräpning är det i första hand den som har skräpat ner som ansvarar för borttagandet av skräpet. Fastighetsägaren bör i det fallet försöka att härleda skräpet till ursprung och miljö- och hälsoskyddsförvaltningen kan då bistå vid inspektionen. Händelsen skall också polisanmälas.

Om en utförare inte står att finna kan ett ansvar för borttagande av avfallet under vissa omständigheter ligga på fastighetsägaren. Men enligt rättspraxis (Mark- och miljööverdomstolens mål nr M 4141-06) måste det tillkomma någon omständighet för att fastighetsägaren ska kunna göras ansvarig, till exempel att fastighetsägaren accepterat verksamheten. Om ingen av dessa ansvarskategorier är tillämpliga återstår kommunen som ansvarig för borttagande av avfallet. Detta grundar sig på rättspraxis samt lagen (1998:814) om gaturenhållning och skyltning som i 4§ (se nedan) föreskriver att det vid nedskräpning på platser där allmänheten får färdas fritt är kommunen som slutligen innehar ett ansvar för borttagande i det fall ingen ansvarig står att finna. Miljö- och hälsoskyddsnämnden gör utifrån den allemansrättsliga principen bedömningen i detta fall att allmänheten får färdas fritt på platsen och att fastighetsägaren *inte* kan anses ha vidtagit åtgärder som bidragit till nedskräpningen till den grad att denne ska anses ansvarig för upplöckning av skräpet.

Arbetsgången för hantering av ett ärende illustreras i bifogade schema.

Lagstöd

Miljöbalken 26 kap 9 §:

En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Laghänvisningar

Miljöbalken 15 kap 30 §:

Ingen får skräpa ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till.

Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning:

2 § På gator, torg, parker och andra allmänna platser som är redovisade i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) och för vilka kommunen är huvudman, ansvarar kommunen för att platserna genom gatuhållning, snöröjning och liknande åtgärder hålls i ett sådant skick att uppkomsten av olägenheter för människors hälsa hindras och de krav tillgodoses som med hänsyn till förhållandena på platsen och övriga omständigheter kan ställas i fråga om trevnad, framkomlighet och trafiksäkerhet. Kommunens skyldigheter gäller inte, om åtgärderna ska utföras av staten som väghållare.

Fastighetsinnehavare är skyldiga att utföra sådana åtgärder som avses i [första stycket](#) inom områden som i detaljplan redovisas som kvartersmark och som har iordningställts och begagnas för allmän trafik.

Trots det som sägs i [andra stycket](#) ansvarar kommunen i enlighet med det som anges i [första stycket](#) för områden som ska användas för allmän trafik och som har upplåtits till kommunen med nyttjanderätt eller annan särskild rätt enligt [14 kap. 18](#) eller [19 §](#) plan- och bygglagen.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen på kommunens begäran ge dispens från kommunens skyldighet enligt [första stycket](#). Lag (2010:916).

4 § Om andra platser utomhus än som avses i [2 §](#) där allmänheten får färdas fritt har skräpats ned eller annars osnyggats, är kommunen skyldig att återställa platsen i sådant skick som med hänsyn till ortsförhållandena, platsens belägenhet och omständigheterna i övrigt tillgodoser skäliga anspråk.

Dessa bestämmelser skall inte tillämpas, om skyldigheten skall fullgöras av någon annan enligt lag eller annan författning eller särskilda föreskrifter.

Ekonomi

Kostnader för borttagande av skräp som hamnat på privat mark och som inte kan härledas till någon källa finns inte budgeterade. För 2015 har stadsbyggnadskontorets mark- och exploateringsenhet gjort insatser och framgent kommer kultur- och fritidsförvaltningens parkenhet att göra insatser vilka alla inte är budgeterade. Kostnaden är svår att beräkna eftersom avfallens art och mängd påverkar men uppgår till minst 5 000 kr/tillfälle.

För 2015 kommer sålunda underskott att uppstå som förutsätts hanteras som nedskrivningar i bokslut och för 2016 erfordras tillskott i budget för kultur- och fritidsnämnden.

Övervägande

Kultur- och fritidsförvaltningen är den enda förvaltning som har personella resurser och fordon som kan utföra detta i egen regi. Övriga förvaltningar och bolag får anlita externa entreprenörer för detta. Med detta som bakgrund föreslås att kultur- och fritidsförvaltningen får ansvar att ta hand om skräp om inte annan lösning står att finna. Det tar dock förvaltningens resurser i anspråk och medför kostnader.

Beslutet expedieras till:

Kultur-och fritidsnämnden
Stadsbyggnadskontoret
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Kommunens arbetsgång vid handläggning av ärenden avseende nedskräpning

